

## **ROZPORZĄDZENIE**

### **RADY MINISTRÓW**

z dnia .....2026 r.

#### **w sprawie Programu Bonu Senioralnego na lata 2026–2028**

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej (Dz. U. poz. 986) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Rozporządzenie określa Program Bonu Senioralnego na lata 2026–2028, zwany dalej „Programem”, obejmujący:

- 1) szczegółowy sposób przyznawania bonu senioralnego i jego realizacji;
- 2) podmioty przyznające i realizujące bon senioralny;
- 3) sposób i tryb finansowania bonu senioralnego;
- 4) sposób monitorowania realizacji Programu oraz podmioty monitorujące.

**§ 2.** 1. Realizacja bonu senioralnego polega na świadczeniu na podstawie umowy na rzecz osoby, która ukończyła 65. rok życia, zwanej dalej „seniorem”, usług wsparcia, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej, zwanych dalej „usługami wsparcia”, organizowanych przez gminę ze środków przeznaczonych na realizację Programu.

2. Przyznanie bonu senioralnego następuje przez zawarcie z seniorem przez gminę umowy o realizacji bonu senioralnego.

3. W związku z realizacją bonu senioralnego senior nie ponosi opłat.

4. Umowa o realizacji bonu senioralnego określa co najmniej:

- 1) osobę, na rzecz której świadczone są usługi wsparcia;
- 2) okres, na jaki została zawarta;
- 3) zakres usług wsparcia, odpowiednio do rodzaju niezaspokojonych podstawowych potrzeb życia codziennego seniora, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej;

- 4) wymiar godzinowy w ujęciu miesięcznym i wymiar dni w ujęciu tygodniowym, w których świadczone są usługi wsparcia, odpowiednio do poziomu niezaspokojonych podstawowych potrzeb życia codziennego seniora;
- 5) zasady rozliczania usług wsparcia;
- 6) zasady doboru osób świadczących usługi wsparcia na rzecz seniora oraz sposób identyfikowania się wobec niego przez te osoby;
- 7) miejsce świadczenia usług wsparcia oraz obowiązki seniora związane z zapewnieniem możliwości bezpiecznego świadczenia usług wsparcia, w tym niezbędnych środków technicznych;
- 8) sposób potwierdzania przez seniora wykonania na jego rzecz usług wsparcia oraz informowania seniora o zmianie, odstąpieniu od wykonania lub niewykonaniu określonej w umowie usługi wsparcia;
- 9) zasady informowania o zmianie sytuacji seniora mającej wpływ na realizację umowy, w tym świadczenie usług wsparcia, w szczególności o zmianie miejsca zamieszkania, hospitalizacji albo innej okoliczności powodującej czasową lub trwałą niemożność korzystania z usług wsparcia;
- 10) zasady i tryb zgłaszania nieprawidłowości przy świadczeniu usług wsparcia;
- 11) przesłanki zawieszania świadczenia usług wsparcia;
- 12) przesłanki i zasady zmiany oraz rozwiązywania umowy.

5. Umowę o realizacji bonu senioralnego zawiera się na czas oznaczony, nie dłuższy niż do końca roku kalendarzowego, na który gminie przyznano środki na realizację Programu.

6. Gmina zawiera umowy o realizacji bonu senioralnego, uwzględniając wysokość przyznanych środków na realizację Programu i wymiar dostępnych usług wsparcia. W pierwszej kolejności gmina zawiera umowy z seniorami o najwyższym poziomie niezaspokojonych podstawowych potrzeb życia codziennego. W przypadku jednakowego poziomu niezaspokojonych podstawowych potrzeb życia codziennego pierwszeństwo zawarcia umowy przysługuje seniorowi starszemu.

7. W przypadku niezawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego przez seniora w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu oferty zawarcia umowy przez gminę, seniora skreśla się z listy osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego.

8. Gmina prowadzi i aktualizuje, nie rzadziej niż raz w miesiącu, listę osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego, z uwzględnieniem kolejności, o której mowa w ust. 6. Lista zawiera imię i nazwisko oraz wiek seniora, datę

złożenia wniosku, o którym mowa § 3 ust. 1, i ustalony poziom niezaspokojonych podstawowych potrzeb życia codziennego. Wpis na listę jest ważny nie dłużej niż do upływu okresu, na który gmina otrzymała środki na realizację Programu.

9. O skreśleniu seniora z listy osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego gmina informuje seniora na piśmie. Informacja ta zawiera uzasadnienie skreślenia.

10. Senior może wystąpić o ponowną kwalifikację do zawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego, w szczególności w przypadku zmiany stanu zdrowia lub sytuacji życiowej.

11. Gmina może w okresie, na który zawarto umowę o realizacji bonu senioralnego, zweryfikować spełnianie przez seniora warunków jej zawarcia.

12. Umowa o realizacji bonu senioralnego ulega rozwiązaniu w szczególności w przypadku zamieszkania przez seniora w innej gminie, rezygnacji z bonu senioralnego, zaprzestania spełniania warunków określonych w art. 26 ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej albo wystąpienia przesłanki, o której mowa w art. 27 tej ustawy.

**§ 3.** 1. Gmina kwalifikuje seniora do zawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego na jego wniosek. Wniosek o zawarcie umowy o realizacji bonu senioralnego, zwany dalej „wnioskiem”, zawiera:

- 1) imię i nazwisko seniora;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) adres miejsca zamieszkania, w którym mają być realizowane usługi wsparcia, i dane kontaktowe seniora;
- 4) informacje niezbędne do ustalenia spełnienia przez seniora warunków, o których mowa w art. 26 ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej, oraz niewystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 27 tej ustawy;
- 5) wskazanie niezaspokojonych podstawowych potrzeb życia codziennego seniora;
- 6) inne niż wskazane w pkt 1-5 informacje niezbędne do zawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego;
- 7) podpis seniora lub jego przedstawiciela ustawowego albo pełnomocnika upoważnionego do złożenia wniosku.

2. Do wniosku dołącza się dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania przez seniora warunków ustawowych przyznania bonu senioralnego, w tym dokumenty pozwalające

ustalić średni miesięczny dochód seniora w ostatnich 3 miesiącach poprzedzających złożenie wniosku.

3. W przypadku braków formalnych wniosku gmina wzywa do ich usunięcia, wyznaczając termin niekrótszy niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

4. Kwalifikację seniora do zawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego gmina przeprowadza niezwłocznie, przy czym nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku. Do tego terminu nie wlicza się okresów opóźnień spowodowanych z winy wnioskodawcy albo przyczyn niezależnych od gminy.

5. Podstawowe potrzeby życia codziennego seniora uznaje się za niezaspokojone, jeżeli senior ze względu na stan zdrowia lub wiek nie jest w stanie samodzielnie wykonywać podstawowych czynności życia codziennego w zakresie niezbędnym do samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania oraz nie posiada opiekuna faktycznego mogącego zapewnić wsparcie umożliwiające zaspokojenie tych potrzeb.

6. W celu kwalifikacji seniora do zawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego, jeżeli wymaga tego ustalenie stanu faktycznego sprawy, mogą zostać przeprowadzone rozmowa z seniorem i osobami z nim zamieszkującymi oraz wizyta w miejscu zamieszkania seniora.

7. O wyniku kwalifikacji do zawarcia umowy o realizacji bonu senioralnego gmina informuje seniora na piśmie.

**§ 4.** 1. Bon senioralny realizuje gmina samodzielnie lub przy pomocy jednostek, o których mowa w ust. 2, przy czym świadczenie usług wsparcia może zlecić podmiotom, o których mowa w ust. 3.

2. Gmina może realizować bon senioralny przy pomocy:

- 1) ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639, 974 i 986);
- 2) centrum usług społecznych, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 165 i 912);
- 3) innej niż wymieniona w pkt 1 i 2 samorządowej jednostki organizacyjnej właściwej w sprawach wsparcia osób starszych.

3. Świadczenie usług wsparcia gmina może, na podstawie umowy, zlecić:

- 1) organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040), z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych;
- 2) podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 3) innym podmiotom posiadającym status przedsiębiorstwa społecznego, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 806 oraz z 2026 r. poz. 986);
- 4) kołom gospodyń wiejskich, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 310);
- 5) podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie opieki nad osobami starszymi.

4. Wybór podmiotów, o których mowa w ust. 3, do zlecenia świadczenia usług wsparcia następuje w trybie otwartego, konkurencyjnego, przejrzystego, niedyskryminacyjnego naboru, na zasadach i w trybie określonych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

§ 5. 1. Usługi wsparcia wykonują osoby posiadające przygotowanie odpowiednie do rodzaju czynności wykonywanych w ramach tych usług. Do osoby wykonującej usługi wsparcia w ramach bonu senioralnego stosuje się odpowiednio art. 50 ust. 4a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Gmina albo podmiot, któremu zlecono świadczenie usług wsparcia, przed dopuszczeniem osoby do wykonywania tych usług weryfikuje jej tożsamość oraz dokumenty potwierdzające przygotowanie do wykonywania powierzonych czynności, a ponadto zapoznaje tę osobę z zasadami:

- 1) kierowania się dobrem osoby, na rzecz której są świadczone usługi wsparcia;
- 2) poszanowania intymności i godności osobistej osoby, na rzecz której są świadczone usługi wsparcia, i respektowania jej prawa do autonomii w podejmowaniu decyzji i samostanowienia;
- 3) dbania o bezpieczeństwo świadczonych usług wsparcia przez przestrzeganie zasad higieny.

§ 6. Zakres usług wsparcia określony w umowie o realizacji bonu senioralnego oraz sposób ich świadczenia odpowiadają standardowi i sposobowi świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 50b ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 7. 1. Osoba wykonująca usługi wsparcia wykonuje je zgodnie z zakresem oraz wymiarem godzinowym i dni określonymi w umowie o realizacji bonu senioralnego.

2. Kolejność i rodzaj świadczonych w danym dniu usług wsparcia osoba wykonująca je ustala w porozumieniu z seniorem.

3. Osoba wykonująca usługi wsparcia nie może ich wykonywać na rzecz innych osób niż senior, z którym zawarto umowę o realizacji bonu senioralnego, z wyjątkiem innego współzamieszkującego z nim seniora, z którym również zawarto umowę o realizacji bonu senioralnego.

§ 8. 1. Gmina w terminie określonym przez organ do spraw polityki senioralnej zgłasza za pośrednictwem wojewody do organu do spraw polityki senioralnej zapotrzebowanie, w ujęciu rocznym, na środki z budżetu państwa na realizację Programu.

2. Gminy, zgłaszając zapotrzebowanie, o którym mowa w ust. 1, uwzględniają:

- 1) liczbę i odsetek seniorów w gminie;
- 2) liczbę godzin usług i liczbę osób, na rzecz których są świadczone przez gminę:
  - a) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
  - b) usługi asystencji osobistej dofinansowane z programu resortowego, o którym mowa w art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
  - c) usługi wsparcia;
- 3) średni koszt jednej godziny usług, o których mowa w pkt 2, w gminie;
- 4) przewidywaną liczbę seniorów, na rzecz których realizowany będzie bon senioralny, w okresie, na który zgłaszane jest zapotrzebowanie;
- 5) przewidywaną liczbę godzin usług wsparcia w okresie, na który zgłaszane jest zapotrzebowanie;
- 6) przewidywany wzrost liczby i odsetka seniorów w gminie w kolejnych 5 latach, ustalony zgodnie z prognozą, o której mowa w art. 25 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 851).

3. Wojewoda przedstawia organowi do spraw polityki senioralnej zbiorcze zapotrzebowanie poszczególnych gmin w województwie.

4. Organ do spraw polityki senioralnej dokonuje podziału środków na województwa z przeznaczeniem na realizację Programu, uwzględniając limit środków, cel Programu i kolejność określoną w art. 28 ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej.

5. W przypadkach uzasadnionych celem Programu organ do spraw polityki senioralnej może zmienić podział, o którym mowa w ust. 4.

6. Wojewoda, uwzględniając przydzielone środki na realizację Programu i kolejność określoną w art. 28 ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej, przekazuje gminom dotacje na realizację Programu.

7. Na obsługę Programu w gminie wojewoda przyznaje jej kwotę odpowiadającą 3% wartości dotacji, o której mowa w ust. 6.

8. W przypadku, gdy wysokość środków na realizację Programu przyznanych danej gminie nie jest wystarczająca, aby zrealizować zadania w ramach Programu, wojewoda może zwiększyć przyznany limit dla tej gminy z puli środków na realizację Programu, jakimi dysponuje.

9. Gmina realizująca Program zapewnia, że liczba osób korzystających z publicznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz liczba osób korzystających z usług asystencji osobistej dofinansowanych z programu resortowego, o którym mowa w art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz liczba godzin tych usług świadczonych przez gminę nie ulegną zmniejszeniu w trakcie realizacji Programu z przyczyn zależnych od gminy względem stanu na dzień wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

**§ 9.** 1. Koszt jednej godziny wynagrodzenia osoby za świadczenie usług wsparcia finansowanych ze środków Programu nie może być wyższy niż 48 złotych. Kwota ta nie obejmuje pozostałych kosztów organizacji usług wsparcia przez gminę.

2. Wartość usług wsparcia w ramach bonu senioralnego przyznanego seniorowi stanowi iloczyn kosztów odpowiadających jednej godzinie wynagrodzenia osoby za świadczenie usług wsparcia, o którym mowa w ust. 1, w gminie oraz miesięcznego wymiaru godzin usług wsparcia, określonego w umowie o realizacji bonu senioralnego, przy czym wynosi miesięcznie do 2500 złotych.

**§ 10.** 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) na bieżąco monitoruje realizację Programu na terytorium gminy, w tym jakość usług wsparcia.

2. Wojewoda monitoruje realizację Programu na terytorium województwa, w tym przez przeprowadzanie kontroli jego realizacji w gminach.

3. W ramach monitorowania realizacji Programu, o którym mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza sprawozdania z jego realizacji, które przekazuje do wojewody w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku następującego po roku, w którym realizowany był Program, począwszy od roku 2027. W razie braków sprawozdania, wojewoda zwraca je do uzupełnienia w oznaczonym terminie.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, uwzględnia w szczególności:

- 1) liczbę godzin przyznanych i świadczonych usług wsparcia;
- 2) liczbę osób objętych bonem senioralnym, z podziałem na wiek i płeć;
- 3) średni koszt godziny świadczenia usług wsparcia w gminie;
- 4) łączną i średnią wartość przyznanych bonów senioralnych;
- 5) liczbę osób świadczących usługi wsparcia, w tym nowozatrudnionych w danym roku do świadczenia tych usług;
- 6) wykaz podmiotów świadczących w gminie usługi wsparcia w ramach Programu, w tym nazwy podmiotów, formę prawną oraz podstawę powierzenia lub zlecenia świadczenia usług wsparcia;
- 7) opis działań informacyjnych gminy w związku z realizacją Programu;
- 8) wyniki monitorowania jakości usług wsparcia;
- 9) uwagi, wnioski i rekomendacje;
- 10) wskazanie źródeł danych podanych w sprawozdaniu.

5. Jeżeli Program w gminie realizowany jest zarówno w mieście, jak i na wsiach, informacje, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 2 i 8, podaje się z podziałem na miasto i wieś.

6. Sprawozdanie z realizacji Programu w województwie wojewoda przekazuje organowi do spraw polityki senioralnej w terminie do dnia 31 marca każdego roku następującego po roku, w którym realizowany był Program, począwszy od roku 2027, wraz ze swoją oceną realizacji Programu przez gminę pod względem osiągnięcia jego celów.

7. Sprawozdania, o których mowa w ust. 3 i 6, przekazywane są w postaci elektronicznej oraz publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego odpowiednio gminę i wojewodę.

8. Organ do spraw polityki senioralnej sporządza zbiorcze sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do 15 maja roku następującego po roku, w którym realizowany był Program, począwszy od roku 2027.

§ 11. 1. W roku 2026 gmina zgłasza zapotrzebowanie w ujęciu odnoszącym się do IV kwartału tego roku.

2. W latach 2026 i 2027, zgłaszając zapotrzebowanie na środki z budżetu państwa na realizację Programu, gmina uwzględnia dodatkowo zapotrzebowanie związane z przygotowaniem do realizacji Programu. Kwota dotacji dla gminy na działania związane z przygotowaniem do realizacji Programu w danym roku nie może być wyższa niż 10 000 złotych. Kwoty tej nie wlicza się do kwoty, o której mowa w § 8 ust. 7.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**PREZES RADY MINISTRÓW**

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,

REDAKCYJNYM I LEGISLACYJNYM

Aleksandra Ziuzia

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego

w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

/- podpisano elektronicznie/